

DECIZIE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de APLP nr. 50/269 COOP,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Apă-Canal Chișinău” către APLP nr. 50/269 COOP cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 09 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de APLP nr. 50/269 COOP împotriva hotărârii din 09 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

a c o n s t a t a t :

La 31 octombrie 2019, SA „Apă-Canal Chișinău” a depus cerere de chemare în judecată către APLP nr. 50/269 COOP cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 09 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Apă-Canal Chișinău” către APLP nr. 50/269 COOP cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, a fost admisă. S-a încasat de la APLP nr. 50/269 COOP în contul SA “Apă-Canal Chișinău” suma de 81478,01 lei cu titlu de datorie, suma de 2 544,85 lei cu titlu de recompensă a taxei de stat.

La 02 iunie 2020, reprezentantul APLP nr. 50/269 COOP a declarat apel împotriva hotărârii din 09 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, scutirea de la plata taxei de stat, casarea hotărârii și pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

Prin încheierea din 09 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca neîntemeiată cererea reprezentantului APLP nr. 50/269 COOP de scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de reprezentantul APLP nr. 50/269

COOP împotriva hotărârii din 09 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a comunicat reprezentantului APLP nr. 50/269 COOP că necesită să prezinte dovada de plată a taxei de stat în mărime de 1908 (una mie nouă sute opt) lei și 63 bani și că i se stabilește termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză să lichideze neajunsurile menționate. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 09 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de APLP nr. 50/269 COOP împotriva hotărârii din 09 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 29 septembrie 2020, APLP nr. 50/269 COOP a declarat recurs asupra încheierii din 09 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivarea cererii de recurs a indicat că încheierea instanței de apel urmează a fi casată, deoarece recurenta nu dispune de surse pentru a achita taxa de stat la depunerea apelului, iar Curtea de Apel Chișinău a interpretat eronat normele la pronunțarea încheierii contestate.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către APLP nr. 50/269 COOP este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea privind restituirea cererii de apel a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 09 septembrie 2020, fiind expediată spre cunoștință participanților la proces în aceeași zi (f.d. 79), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia de către participanții la proces. Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 29 septembrie 2020, fiind depusă la oficiul poștal la 28 septembrie 2020, Colegiul consideră că cererea de recurs a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, prin încheierea din 09 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca neîntemeiată cererea reprezentantului APLP nr. 50/269 COOP de scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de reprezentantul APLP nr. 50/269 COOP împotriva hotărârii din 09 martie 2020 a

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, s-a comunicat reprezentantului APLP nr. 50/269 COOP că necesită să prezinte dovada de plată a taxei de stat în mărime de 1908 (una mie nouă sute opt) lei și 63 bani și că i se stabilește termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză să lichideze neajunsurile menționate. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 09 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de APLP nr. 50/269 COOP împotriva hotărârii din 09 martie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 09 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost recepționată de APLP nr. 50/269 COOP la 14 iulie 2020 (f.d. 68). La 23 iulie 2020, reprezentantul apelantei a înaintat un demers pentru înlăturarea neajunsurilor, indicând asupra imposibilității de a achita taxa de stat și anexând extrasuri de pe conturile pe care le deține, fără a îndeplini indicațiile instanței de apel stabilite în încheierea din 09 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și fără a prezenta dovada de achitare a taxei de stat.

În așa mod, omiterea termenului acordat de către instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel este interpretată de către Colegiu drept un comportament de rea-voință din partea recurente, dat fiind faptul că a fost citată legal, i s-au comunicat actele de procedură, iar odată cu depunerea la 02 iunie 2020 a cererii de apel și respingerea la 09 iulie 2020 a cererii de scutire de la plata taxei de stat, nu și-a îndeplinit obligațiile procedurale și nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel, fiind obligată să întreprindă măsurile necesare în scopul de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de

la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Suplimentar, Colegiul ține să atragă atenția asupra faptului că, deși recurenta contestă încheierea instanței de apel din 09 septembrie 2020, în motivarea recursului se referă în mod exclusiv la pretenziile temeiuri de scutire a acesteia de la plata taxei de stat.

Potrivit art. 368 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea instanței de apel de a nu da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul. Totodată, instanța de recurs verifică legalitatea încheierii la momentul pronunțării ei în limitele invocate în recurs. Astfel, potrivit cererii de recurs, se contestă doar încheierea de restituire a cererii de apel, din aceste considerente Colegiul nu are temeiuri de a se expune asupra încheierii din 09 iulie 2020, prin care a fost soluționată cererea de scutire de la plata taxei de stat. Iar încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2020 este legală și întemeiată, dat fiind faptul că la momentul pronunțării ei, neajunsurile din cererea de apel nu au fost înlăturate.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de APLP nr. 50/269 COOP împotriva încheierii din 09 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel împotriva hotărârii din 09 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel este întemeiat și urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de APLP nr. 50/269 COOP.

Se menține încheierea din 09 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Apă-Canal Chișinău” către APLP nr. 50/269 COOP cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru